

RADIO-AMATEURI

Tässä numerossa mm.:

Operaatio Porkkala ●
Z-sovitus ● VHF- ja UHF-
tekniikasta ● Kilpailu-
selostuksia

1

1956

Operaatio PORKKALA

Voitto Karkila, OH2ZH

Porkkalan vuokra-alueen palauttamisen innoittamana syntyi mainiossa CRC:ssa vekkuli ajatus saada vuokra-alueelle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa luovutuksen jälkeen puhtaasti amatöörilaittein toimiva amatööriradioasema. Kun sitäpaitsi ilmeni, ettei alueella aikaisemminkaan liene toiminut amatööriradioasemaa arveltiin olevan paikallaan, että alueen ensimmäinen amatööriradioasema toimisi vain yhden päivän aikana, jolloin aseman erikoisuus sopivasti liittyisi alueen luovutuksen historiallisiin tapahtumiin.

Innostus aseman pystyttämiseen kasvoi huippuunsa, kun aseman sallittiin käyttää omaa, vain yhden vuorokauden voimassaolevaa kutsumerkkiä OH2PLA. Toimintapäiväksi sovittiin sunnuntai, tammikuun 29. p. 1956.

Aseman operaatoreiksi selitettiin -2VN ja -2ZH, joilla kummallakin oli mahdollisuus saada alueelle liikku Mishupa.

Monien CRC:lle ominaisten viisaiden neuvojen ja evästysten saattamana lähdettiin lauantaina, tammikuun 28. päivänä Porkkalaan tiedustelemaan sopivaa QTH:ta, pystyttämään antennit ja tekemään tarpeelliset esivalmistelutyöt.

Tiedustelun perusteella päädyttiin Kirkkonummen kirkonkylään, paikkakunnan korkeimman harjanteen rinteellä sijaitsevaan pieneen taloon, jossa oli tarjolla sekä sähkövirtaa, että uuninlämpöä. Tosin hieman arvelutti asian onnistuminen, kun kävi ilmi, että sähkövirran jakelussa tapahtui katkoja ja suuria jännitevaihteluja. Pitempään tuumailuun ei kuitenkaan jäänyt aikaa, kun edessä oli niinkin miellyttävä työ, kuin antennien pystyttäminen talvisessa luonnossa. Pakkasen nipistäessä näppejä ja paksussa lumessa kahlaten löytyi harjanteelta pari sopivalta näyttävää honkaa, joihin sitten hangella horjuen ja kohmettu-

nein käsin nakeltiin heittopainoja. Muutamien turhien yritysten jälkeen saatiin vihdoin parin »long-wiren» tukilangat sidotuksi honkien oksahankoihin ja siimat jännitetyksi taivaalle. Löytyipä kaiken lisäksi mökin päätyseinästä valmiiksi porattu reikäkin, josta siimojen hännät saatiin näppärästi johdetuksi sisään.

Kun sitten sisällä lämpimässä huoneessa pak-
kasan puremia poskia ja kangistuneita sormia sulateltaessa kartasta tarkistettiin vastavedettyjen antennien suunnat, todettiin, että paremminkin ne olisi voinut suunnata, mikäli sopivampia kiinnityskohteita olisi ollut.

Antennit olivat kumpikin päästäsyötettyjä »long wire» sellaisia, toinen n. 42 m ja toinen n. 35 m pituinen. Edellisen suunta oli suunnilleen länteen, jälkimmäisen luoteeseen, kummankin noustessa loivasti harjanteella sijaitseviin kiinnityspisteisiinsä.

Sunnuntai tammikuun 29. päivä valkeni kirkkaana ja pakkasentuntuksena. Varhaisen herätyksen vuoksi oli aikaa inventoida vielä kerran mukana vietävät laitteet ja kamat. Hienoinen jännitys alkoi kutittaa vatsanpohjaa niin, ettei edes kevyttä kevyempi varhaiskahviaamainenkaan tuntunut pääsevän resonanssiin kehon kanssa.

Lähtö — ja puolen tunnin ajon jälkeen oltiin perillä. Aseman pystyttäminen kävi joutuisasti ja kun vielä oli vedetty maaajohtokin, jollaisena mainiosti toimi lumeen hautautunut piikkilanka-aita, olikin jo aika ryhtyä kokeilemaan ja tarkistamaan aseman laitteita.

TX oli -2RI:n rakentama, Gelson VFO:n ympärille sommiteltu ja NBFM:llä varustettu pienoislähetin, pääteasteessa 807 ja »pii-filtteri». Suurin inputteho n. 40 W.

RX:ia oli kaksi, toinen BC 342 ja toinen saks-

laista valmistetta oleva 8 putkinen kannettava SW supervastaanotin.

Koekäytön osoittaessa kaiken olevan kunnossa lähdettiin silmällemään hieman maisemia ja samalla ilmoittautumaan alueen viranomaisille.

Kellon lähetessä kahtatoista — sovittua starttiaikaa — palattiin asemalle, lämmitettiin »pillit» ja puhallettiin ensimmäinen koekutsu eetteriin.

Ei vastausta.

Uusi ja pitempi kutsu.

Ei vielääkään vastausta.

Pahat aavistukset alkoivat orastaa. Vilkaistu naapurin mykkään olemukseen ei antanut rohkaisua.

Kolmas toden sanoo ja uusi entistä pitempi kutsu.

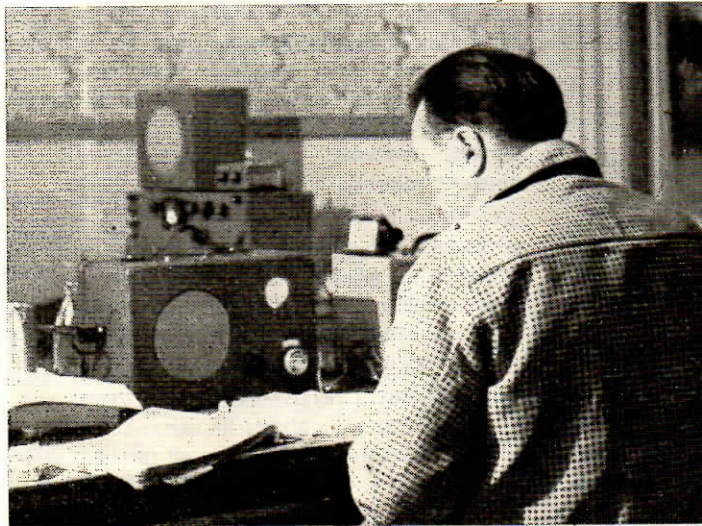
Jo täppäsi. -2TM. Raportti 5/7! ja siitä se alkoi.

Tämän »Operatio Porkkalan» idean keksijöille, CRC:n kuppikunnan arvovaltaisille jäsenille haluttiin antaa tilaisuus avausyhteyksien ottoon. Operaattorit lupasivat jopa pikkukuppikierroksen, saadakseen CRC:n dx-nikkarit kahdeksallekymppille. (Tosiasiallisesti taisi pikkukuppilupauksen perimmäisenä syynä olla pelko siitä, että ilman CRC:n apua yhteyksien lukumäärä kenties jäisi aivan mitättömäksi.)

Yhteyksiä syntyi, mutta raportit olivat perin keuhkoja. Vaikkakin kahdeksankymppin kell tuntui huonohkolta muualle paitsi viitosten maahan, täytyi raporttienkin kehnouteen olla vaikuttamassa jotkin muutkin syyt. Ja pahin syy olikin jo tiedossa. Verkkojännite (220 V) laski laskemistaan. Alimmillaan ollessa lieene jännite ollut ar-

violta vain 175—180 V, tai ehkä vieläkin alempana. Toinen RX meni ajottain kokonaan »piipuun» ja toinenkin, huolimatta siitä, että se asetettiin toimimaan 190 V jännitteelle, osoitti heikouden merkkejä, mutta kun alijännitteisyydestä huolimatta herkkyyttä oli riittävästi ja push-pull pääteaste kehitti tarpeeksi pienjaksotehoa, tultiin kuitenkin mainiosti toimeen. TX:lle jännitteen putoaminen sensijaan teki pahemman kepposen. Ellei lähettimen virtalähteen verkkomuuntajassa olisi ollut nykyisin harvinaista 200 V »ulosottoa», olisi työskennelty suuremmista muutoksista vaikeutunut varsin pahasti. Huomattavasti alijännittel- senäkin se kuitenkin kehitti tehoa siinä määrin, että tilanteen huonoimmillaankin ollessa py-tyttiin yhteyksiä pitämään. Myöhemmin iltapäivällä alkoi jännite hiljalleen nousta ja työskentelykin parani samassa suhteessa.

Vaikeuksista ja vastuksista huolimatta syntyi OH-yhteyksiä kuitenkin yllättävän paljon. Monet olivat kertomansa mukaan yksinomaan tätä yhtä ainoata yhteyttä varten rakentaneet antenneja, kiertäneet keloja ja trimmanneet laitteitaan. Jopa eräät QRT miehetkin olivat sonnustautuneet pyydysineen nappaamaan harvinaisen ja historiallisen QSO:n. Keliin myöhemmin parantuessa liikenne nopeutui huomattavasti ja tällöin olisi operaattorien käsityksen mukaan moni sellainenkin OH-asema, joka nyt valtavassa OH-QRM:ssä ei saanut ääntään kuulumaan, ehkä onnisunut pyydystämään haluamansa yhteyden, jos yleensä olisi noudatettu maltillisempaa ja harkitumpaa liikennöimistä.

Operaatio Porkkala.
OH2VN työskente-
lemässä asemalta.

Päivän vierähtäessä huomaamatta ehtoopuoleen alkoi sisikunnassakin hiljalleen tuntua alajännitteisyyttä. Syöminen oli unohtunut tyystin. Raitis ilma ja kiihkeä työskentely aikaansaivat hiljivän raukeudentunteen. Kun OH-kelikin sittemmin lo-pahti, pistäydettiin lopuksi kuin ohimennen vil-kaisemassa hieman merentakaisiakin maita. Ope-raattorien into ja veto oli kuitenkin tällöin jo vahvassa laskusuunnassa. Kun edessä oli vielä ase-man purkaminen, antennien pudottaminen ja ko-timatka puhallettiin »pillit» sammuksiin klo 20.00 ja todettiin tämän historiallisen aseman lopetta-neen toimintansa.

Lopuksi vielä vähän tilastotietoa.

Asema oli toiminnassa 29. 1. 1956 klo 10.00—18.00 GMT. QTH Kirkkonummen kirkonkylä. OH-yhteyksiä kertyi kaikkiaan 65 lisäksi 1 SM ja 1 DL eli kaiken kaikkiaan 67 yhteyttä. OH pii-rejä kertyi kaikkiaan 8, yhteyksien jakaantuessa seuraavasti:

OH 1 9 yhteyttä
OH 2 25 „
OH 3 8 „
OH 4 2 „
OH 5 9 „
OH 6 5 „
OH 7 5 „
OH 8 2 „

Todisteena työskentelystä OH2PLA:n kanssa tullaan kaikille siihen oikeutetuille aikanaan toi-mittamaan asianmukainen »pahvi».

Sihteerin BK

Sillä aikaa kun edellistä RA:n numeroa seu-rannutta kutsumerkkiluetteloa ladottiin ja pai-nettiin, on luettelo kasvanut seuraavilla kutsu-merkeillä:

OH 1 TJ Mauno Aalto, Karvia kk
1 TK Juhani Elovalkama, Halikko
1 TL Jukka Kivirauma, Rauma, Syvärauma
1 TM Pekka Palmu, Kokemäki
OH 2 HA Raine Hausalo, Hki
2 HB Ralf Lindahl, Maunula
2 IU Folke Nylander, Pohj. Haaga
2 IV Toivo Salo, Hki, Friherr
2 IW Pekka Aaltonen, Hki, Vartiokylä
2 IX Rolf Bergström, Lohja
2 IY Hans Mickos, Lovisa
2 IZ Heikki Kortelainen, Hki
2 NX Paul Meisalo, Tuusula, Jamppa

2 QD Kimmo Haaramo, Hki
OH 3 AB Valkeakosken Radioamatöörit
3 TR Jorma Alastalo, Jämsä
3 UL J. K. Tuohimetsä, Riihimäki
3 UM Raimo Auvinen, H:linna
3 UN Mikko Hippula, Lyly
3 UO Heikki Inovaara, Renko
3 UP Reino Lahtinen, Riihimäki
OH 4 OG Osmo Kuhanen, Mikkeli
OH 5 AA Viitosten Kerho r.y.
5 AB Saimaan Viitokset r.y.
5 QX Keijo Kangas, Karhula
5 QY Kari Ollikainen, L:ranta
5 QZ Rauno Vuori, L:ranta
RA Seppo Lavikka, L:ranta
RB Yrjö Telimo, L:ranta
RC Pentti Vainikka, L:ranta
RD Olli Valpas, L:ranta
RE Jorma Vanhala, Kymi
RF Martti Varis, Ruokolahti
RG Paavo Hyyryläinen, Kotka
OH 6 SN Jorma Oksanen, Laukaa
6 SO Olli Säpyskä, Vaasa
6 SP Lauri Sauso, Mustasaari
6 SQ Torsten Norrgård, Vaasa
6 SR Aate Mikkonen, Vaasa
6 SS Leo Lahtinen, Vaasa
6 ST Pentti Juustinen, Vaasa
6 SU Lasse Holtti, Vaasa
OH 7 PH Jouko Lintuvuori, Ahmovaara, Juuka
OH 8 PX Jussi Anttilainen, Oulu
8 PY Lauri Aarre, Muhos
OH 9 Ahti Lohliniva, Rovaniemi

Tässä uuden ja vanhojen luettelossa esiin-tyneitä on 9. 1. 1956 poistettu 116 kpl., joiden luetteleminen tässä kävisi liian pitkävetiseksi.

Posti- ja lennätinhallitus on myöntänyt alla-mainituille radioamatööreille oikeuden käyttää lä-hettimissään korotettua 150 watin anoditehoa sen jälkeen kun heidän asemansa on sääntöjen mu-kaisesti tarkastettu:

Kalervo Sirpiö, OH1NG, Heikki Huovilainen, OH1NK, Olof Ahotupa, OH1QE, Toivo Sorvall, -2LA, Paavo Taimela, -2XX, Erik Kouki, -2WO, Jouko Hauvonen, -3QY, Oke Kaarela, -5OP, Juk-ka Jerkkola, -5QR, Magnus Wiklund, -6OO.

— — —

B-luokasta C-luokkaan on siirretty: OH1SG, -1TD, -1TI, -2IC, -2IF, -2LO, -3TQ, -3TU, -3UC, -3UN, -5QY, -6RS, -6RU, -6RZ, -9NB.